

Svar på frågorna 2024/25:826 av Christofer Bergenblock (C)
Försäkringskassans återkrav vid personlig assistans och
2024/25:827 av Nadja Awad (V) Återkrav inom LSS

Christofer Bergenblock har frågat mig om jag avser att ta några initiativ i syfte att förtydliga grunderna för när återkrav kan ställas av Försäkringskassan kopplat till personlig assistans.

Nadja Awad har vidare frågat socialförsäkringsministern om hon avser att ta några initiativ för att minska risken för återkrav inom LSS.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på båda frågorna.

Det allra bästa är när beslut om ersättning är rätt från början, så att enskilda inte hamnar i situationen att behöva betala tillbaka felaktigt utbetald ersättning. Det är alltid tufft att drabbas av återkrav och beklagligt när en enskild riskerar att bli skuldsatt.

Försäkringskassan ska säkerställa god kvalitet i sin handläggning och att rätt person får rätt ersättning.

Myndigheten har också ett ansvar att säkerställa god kontroll och att förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar.

Enligt 110 kap. 46 § socialförsäkringsbalken (SFB) ska den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån enligt balken anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen. Det gäller alla ersättningar som regleras i socialförsäkringsbalken. Anmälan som gäller assistansersättning ska även göras av den till vilken assistansersättning har betalats ut. Det ligger i Försäkringskassans ansvar att informera den enskilde om skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden och konsekvenserna av om den enskilde inte fullgör sin anmälningsskyldighet.

I de fall en assistansmottagare eller anordnare, genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet, har orsakat att assistansersättning har lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återbetalning av ersättningen. Detsamma gäller om en assistansmottagare eller anordnare i annat fall har fått assistansersättning som de har insett eller skäligen borde ha insett var felaktig eller för hög (108 kap. 2 och 9 a §§ SFB).

Regeringen har, i Försäkringskassans regleringsbrev för år 2025, gett myndigheten i uppdrag att vidta åtgärder i syfte att

motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga. Inom ramen för uppdraget har Försäkringskassan tagit fram en handlingsplan för hur myndigheten avser att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga, öka förmågan att omhänderta anmälningar av ändrade förhållanden, stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar (FK 2024/028035). Försäkringskassan ska löpande under året, med start i april 2025, redovisa resultatet av det arbete som görs som en följd av handlingsplanen.

Stockholm den 5 mars 2025

Camilla Waltersson Grönvall